

Kinderkopje 1: Het kinderbrein

Wat gaat erom in het hoofd van jonge kinderen? Welke vragen, maar vooral antwoorden en conclusies trekken kinderen op grond van hun eigen waarneming? Dat fascineert mij als integratieve kindertherapeut. Het brein van jonge kinderen: je kunt er over nadenken achter je bureau, onderzoek doen door middel van allerlei 'proefjes', maar ook gewoon vragen aan kinderen en volwassenen hoe zij als jong kind dachten over de wereld. Toen ik zelf een jaar of 4 was werd ik voor het eerst naar de kapper gebracht. Het lukte mijn moeder niet om mijn haar te laten knippen. Natuurlijk niet, want ik dacht dat mijn hersens aan mijn haren vast zaten en dus zouden afsterven als mijn haar afgeknipt werd. De andere kinderen die na hun knipbeurt een lolly kregen, bekeek ik met minachting. Zij verkochten hun hersens voor een lolly! Vorige week vertelde een ouder mij hoe haar zoon weigerde tijdens de eerste zwemles om het zwembad in te gaan. De badjuffrouw concludeerde: watervrees. Onbegrijpelijk, omdat hij verzet was op spelen in het water. In een ander zwembad bleek de eerste les geen probleem. Nu haar zoon ouder is, vroeg zij hem of hij zich het voorval nog kon herinneren: jazerker. Hij legde haar uit dat hij bij die eerste zwemles een pleister om zijn vinger had en die mocht niet nat worden. Hij wilde zijn pleister droog gehouden ten koste van alles.

Een zwembad zorgt bij veel meer kinderen voor angst. Zo was er het zesjarige meisje, ook verzet op water, dat het zwembad niet in dorst. Zij zag de naden tussen de tegeltjes op de bodem van het zwembad aan voor een net. In dat net, zo concludeerde ze, zou je vast kunnen komen met je voet en dan verdrink je! Kinderen zijn kennelijk in staat om met veel kracht en doorzettingsvermogen voor zichzelf op te komen. Jammer dat volwassenen geïrriteerd en boos kunnen worden als kinderen 'on gehoorzaam' zijn. We willen dat kinderen voor zichzelf opkomen en zich niet door jan en alleman laten meeslepen in onbekende situaties. Bij dat proces hebben kinderen hulp nodig. Zolang je niet weet wat er precies in het brein van

kinderen omgaat is respect voor hun gedrag geboden. De informatie die we nodig hebben om kinderen te begrijpen kunnen we alleen van kinderen zelf krijgen. De vraag is natuurlijk: hoe kunnen we als leerkracht, ouder of hulpverlener in het koppie van kinderen kruipen? Voor je het weet maak je anders de vergissing kinderen (onnodig) in een vreselijke ervaring te storten. In elk geval zullen we met elkaar beter naar kinderen moeten luisteren en kijken, zodat we de ingang kunnen vinden naar hun wereld. Ideetje voor de komende week: vraag eens aan je kinderen welke gedachten en conclusies ze maakten als klein kind. Je zult verbaasd staan over hun logica. En, nog veel belangrijker, vraag ze eens wat jij had kunnen doen om ze te helpen met het begrijpen van de wereld.